

SCENARIUSZ LEKCJI **Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI**

AUTOR SCENARIUSZA

PIOTR KUR

TEMAT LEKCJI (lekcja problemowo-podawcza z dziedziny rynku kapitałowego):

TRZY WAŻNE PYTANIA DLA POTENCJALNEGO INWESTORA GIEŁDOWEGO

- PO CO ISTNIEJE GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I JAKIE PEŁNI FUNKCJE?
- CZY KAŻDY MOŻE ZAGRAĆ NA GIEŁDZIE I JAK ZACZAĆ NA NIEJ GRAĆ?
- JAK I W CO INWESTOWAĆ ABY ODNIEŚĆ SUKCES GIEŁDOWY I O CZYM PAMIĘTAĆ ABY ZMINIMALIZOWAĆ EWENTUALNĄ STRATĘ?

CZAS ZAJĘĆ

90 MINUT

GRUPA DOCELOWA

UCZNIOWIE 3 KLASY LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

CEL DYDAKTYCZNY

1. ZDOBYTA WIEDZA

UCZEŃ POTRAFI KRÓTKO PRZEDSTAWIĆ JAK ROZWIJAŁA SIĘ GIEŁDA W WARSZAWIE I ROZUMIE W JAKIM CELU ZOSTAŁA POWOŁANA. POTRAFI WSKAZAĆ JAKIE FUNKCJE PEŁNI GIEŁDA, A TAKŻE ZNA I ROZUMIE PODSTAWOWE TERMINY GIEŁDOWE TAKIE JAK M.IN. AKCJA, OBLIGACJA, INSTRUMENTY POCHODNE, INDEKSY GIEŁDOWE, HOSSA, BESSA I KOREKTA, RYNEK PIERWOTNY I WTÓRNY.

2. NABYTE UMIEJĘTNOŚCI

PONADTO UCZEŃ POTRAFI ROZRÓŻNIĆ INWESTOWANIE OD HAZARDU I SPEKULACJI, WIE W JAKI SPOSÓB ZACZAĆ INWESTOWAĆ BIORĄC POD UWAGĘ SWOJE INDYWIDUALNE MOŻLIWOŚCI ZARÓWNO FINANSOWE JAK I PSYCHOLOGICZNE, POTRAFI ZNALEŹĆ ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY ZYSKIEM A RYZYKIEM ORAZ POMIĘDZY WZROSTAMI CEN PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH A KONKRETNymi WYDARZENIAMI W SPÓŁCE ORAZ W CAŁEJ GOSPODARCE. POTRAFI SKORZYSTAĆ Z OFEROWANYCH WIRTUALNYCH PROJEKTÓW GRY GIEŁDOWEJ (NP. SIGG CZY PROJEKT Z KLASY DO KASY) I NAUCZYĆ SIĘ W PRAKTYCE PODEJMOWANIA DECYZJI FINANSOWYCH.

METODY PRACY

WYKŁAD – POGADANKA, MINIDYSKUSJA W OPARCIU O ZASADĘ BURZY MÓZGÓW, ZADANIA GRUPOWE, PREZENTACJA FILMU PT. CO TY WIESZ O ZARABIANIU

FORMY PRACY

PRACA Z CAŁĄ KLASĄ W FORMIE AKTYWIZUJĄCEJ POGADANKI ORAZ DYSKUSJI PROBLEMOWEJ ORAZ PRACA W GRUPACH (ZAJĘCIA ODBYWAJĄ SIĘ W SALI MULTIMEDIALNEJ, MŁODZIEŻ MA DOSTĘP DO KOMPUTERÓW I INTERNETU)

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

I. FAZA WPROWADZAJĄCA

NAUCZYCIEL PODAJE CELE ZAJĘĆ, TEMAT LEKCJI I PRZEDSTAWIA HARMONOGRAM POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁÓW

II. FAZA REALIZACYJNA

KRÓTKA PREZENTACJA HISTORYCZNA GEŁDY W WARSZAWIE

12 maja 2007 roku minęło 200 lat od uruchomienia giełdy papierów wartościowych w Warszawie. Znajdowała się ona najpierw na placu Bankowym a następnie została przeniesiona na ulicę Królewską. Początkowo była to giełda o charakterze towarowym. W pierwszym okresie sesje giełdowe odbywały się w godzinach 12-13 a przedmiotem handlu były przede wszystkim weksle oraz obligacje. Dopiero w drugiej połowie XIX wieku do obrotu giełdowego dopuszczono akcje, a więc najbardziej popularne również do dnia dzisiejszego papiery wartościowe notowane na giełdzie.

W dwudziestoleciu międzywojennym na podstawie rozporządzenia prezydenta o organizacji giełd na terenie II Rzeczypospolitej oprócz giełdy w Warszawie powołano również do życia giełdy w Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Łodzi, Lwowie oraz Wilnie, jednak podstawowe znaczenie zachowała giełda warszawska na której koncentrowało się wówczas 90% wszystkich obrotów (w 1938 roku na warszawskiej giełdzie notowano 130 papierów wartościowych takich jak akcje, obligacje i listy zastawne). Wybuch drugiej wojny światowej zmusił coraz dynamiczniej rozwijającą się giełdę do zamknięcia, jak się później okazało aż do roku 1991 *(w tym miejscu pada pytanie do uczniów, dotyczące przerabianego wcześniej zagadnienia poświęconego różnicą między gospodarką centralnie planowaną a wolnorynkową. Pytanie to dotyczy przyczyn, dla których*

giełda papierów wartościowych nie została ponownie uruchomiona po zakończeniu II wojny światowej)

12 kwietnia 1991 roku został podpisany akt założycielski Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie a 4 dni później, 16 kwietnia 1991 roku, w dawnym budynku KC PZPR odbyła się pierwsza po II wojnie światowej sesja giełdowa z udziałem 7 domów maklerskich, w której wzięło udział 5 spółek (Tonsil, Exbud, Krosno, Kable i Próchnik) Wpłynęło wówczas 112 zleceń kupna i sprzedaży a łączny obrót w tym dniu wyniósł ... 2000 \$ USD.

Pierwsze sesje na GPW odbywały się raz w tygodniu, a kursy akcji były określane przez pracowników giełdy na podstawie zleceń otrzymywanych na kartkach przy użyciu kalkulatorów. W kolejnych latach stopniowo komputeryzowano system zbierania zleceń i ustalania kursów. Na początku 1992 wprowadzono drugą sesję giełdową a w styczniu 1993 roku trzecią. Rok 1993 przyniósł również rekord (praktycznie nie do pobicia) procentowej stopy zwrotu na WIG, która wyniosła za ten rok aż 1095,30%. W 1994 roku został uruchomiony pierwszy wskaźnik giełdowy WIG 20 a od października tego roku sesje odbywały się już 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku). Kolejne lata to szybki i dynamiczny wzrost obrotów na giełdzie i wzrost jej znaczenia na rynku finansowym w Polsce a także zagranicą. W styczniu 1999 roku już 200 spółek notowanych jest na warszawskiej giełdzie a na jesieni 2000 roku mamy do czynienia z dwoma ważnymi organizacyjnie wydarzeniami. Giełda ma nową siedzibę, na ulicy Książęcej 4 i równocześnie zostaje uruchomiony w pełni skomputeryzowany system obrotu giełdowego WARSET. Kolejne lata to otwarcie giełdy na spółki zagraniczne (w 2003 roku ma miejsce debiut pierwszej spółki zagranicznej na GPW - Banku Austria Creditanstalt AG) i próba zdobycia dominującej pozycji giełdowej w Europie Środkowo-wschodniej (głównym rywalem pozostaje giełda w Wiedniu).

Przez ostatnie lata na GPW dominowały wzrosty cen akcji, co przełożyło się na większe zainteresowanie społeczeństwa inwestowaniem na giełdzie zarówno bezpośrednio jak i przez zakup jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. 30 sierpnia 2007 roku uruchomiono pierwszy indeks dedykowany rynkowi akcji New Connect. Obecnie na giełdzie GPW w Warszawie notowanych jest na rynku podstawowym oraz rynku równoległym łącznie 345 spółek (321 spółek to spółki krajowe, pozostałe 21 to spółki zagraniczne)

FUNKCJE I ROLA GIEŁDY W GOSPODARCE

Uczniowie razem z nauczycielem prowadzącym metodą burzy mózgów podają autorskie odpowiedzi na pytanie po co istnieją giełdy i jakie przynoszą korzyści dla konsumentów, firm i inwestorów. Na podstawie przykładów działaniami giełd towarowych takich jak giełda elektroniczna, kwiatowa czy samochodowa szukają analogii do idei funkcjonowania giełdy papierów wartościowych. Po zapisaniu swoich autorskich propozycji odpowiedzi nauczyciel prowadzący podsumowuje podane informacje i na ich podstawie oraz informacji o giełdzie przystępuje do bliższego scharakteryzowania najważniejszych funkcji giełdy papierów wartościowych.

Giełda papierów wartościowych to miejsce, w którym inwestorzy, zarówno wielkie firmy jak i zwykli ludzie kupują i sprzedają papiery wartościowe, licząc na krótko- lub długo-terminowe korzyści finansowe. Jeśli wkrótce będziemy potrzebowali naszych oszczędności, ale nie chcemy aby nasze pieniądze przez ten czas nie pracowały na siebie leżąc np. na nisko oprocentowanym lokacie w banku, wówczas warto pomyśleć o inwestycji krótkoterminowej (np. akcje lub wykup jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, szczególnie w funduszach akcji). Jeżeli nie musimy szybko ruszać naszych oszczędności tak jak w przypadku oszczędzania na emeryturę wówczas warto zainwestować długoterminowo (np. w nieruchomości).

Giełda pełni szereg funkcji zarówno makroekonomicznych jak i mikroekonomicznych a najważniejsze z nich można przedstawić w czterech podstawowych punktach:

1. Giełda to niezawodny barometr gospodarki, pokazuje więc dużo szybciej niż wszelkie statystyki, co złego lub dobrego dzieje się w gospodarce zarówno krajowej jak i międzynarodowej, jak rozwija się gospodarka i w jakich sektorach ten rozwój jest najbardziej dynamiczny a w jakich najślabszy.
2. Giełda to miejsce w którym przedsiębiorstwa przez emisje papierów wartościowych poszukują nowego kapitału na inwestycje i rozwój, który pozwoli im się rozwijać a swoim akcjonariuszom zarabiać. Giełda pozwala więc na osiągnięcie korzyści skali i ograniczenie kosztów pozyskiwania kapitału. Zainteresowani inwestorzy zgromadzeni są w jednym miejscu, podobnie jak oferty kupna i sprzedaży, których ilość pozwala zazwyczaj uzyskać satysfakcjonujące obie strony warunki transakcji.
3. Giełda umożliwia wycenę spółki oraz zapewnia płynność inwestycji, co oznacza, że dotychczasowi właściciele mogą sprzedać posiadane akcje lub obligacje i stosunkowo szybko uzyskać potrzebne środki np. na kolejne inwestycje, które pozwolą na wzrost wartości spółki i konsekwencji przełożą się na wyższą wycenę spółki na giełdzie
4. Giełda to wreszcie prawdziwa szkoła inwestowania, z której edukacyjnego powołania mogą skorzystać wszyscy

NAJWAŻNIEJSZE POJĘCIA I TERMINY GIEŁDOWE

Uczniowie otrzymują skserowany materiał dydaktyczny, w którym mają przedstawione najważniejsze terminy i pojęcia giełdowe, z którymi zapoznają się w kilku osobowych (5-6 osób) grupach. Każda grupa po zapoznaniu się z materiałem przygotowuje ewentualne pytania i wątpliwości związane z otrzymanym materiałem.

Materiał zawiera następujące pytania i odpowiedzi na nie:

Jakimi papierami wartościowymi najczęściej obraca się na giełdzie?

Wybór jest ogromny, jednak początkującego gracza powinny zainteresować 2 podstawowe rodzaje papierów wartościowych:

1. AKCJE – czyli udziały w spółkach notowanych na giełdzie. Posiadając nawet 1 akcje danej spółki stajemy się współposiadaczami przedsiębiorstwa, emitującego naszą akcję. Jednak trzeba szczerze przyznać, że w przypadku drobnych inwestorów, ma to tylko wymiar psychologiczny. Źródłem zysku jest więc tu zarabianie na różnicach kursowych. Mówiąc krótko „Tanio kupić, drogo sprzedać”
2. OBLIGACJE – czyli tzw. papiery dłużne przedsiębiorstw oraz skarbu państwa (czyli obligacje skarbowe) Mówiąc prościej obligacje to pewnego rodzaju kredyt jaki zaciąga przedsiębiorstwo u inwestorów, oferując w zamian wysoki procent tzw. wykupu obligacji, który następuje po jakimś czasie (np. po 3 latach)

Podsumowując można powiedzieć, że osoby bardziej ostrożne, które absolutnie nie chcą stracić swoich oszczędności, powinny nabyć obligacje, które potocznie nazywa się papierami bezpieczniejszymi. Szczególnie godne polecenia są obligacje skarbowe Skarbu Państwa. Trudno bowiem przypuszczać, żeby państwo zbankrutowało i w przyszłości nie mogło wypłacić nam należnych odsetek

Z kolei dla osób z większą skłonnością do podejmowania ryzyka ciekawszą propozycją mogą być właśnie akcje. Nic bowiem tak nie podnosi adrenaliny, jak one. Nie da się jednak ukryć, że możliwość straty jest tu znaczna, jednak z drugiej strony im wyższe ryzyko tym również wyższy potencjalny zysk.

Jak interpretować indeksy giełdowe?

Gdyby można było odpowiedzią na to pytanie wskazać uniwersalny sposób na szybkie zarabianie, to giełda już dawno przestała by istnieć. Prawda jest bowiem taka, że żeby jeden inwestor mógł zarobić, drugi musi stracić, a co ciekawe takie spektakularne bankructwa mają również miejsce nawet wśród bardzo doświadczonych graczy giełdowych (np. funduszy inwestycyjnych).

Zarówno praktyczna znajomość indeksów i umiejętny ich wybór to prawdziwa sztuka inwestowania, która przynosi zyski tylko najlepszym:

1. WIG20 – czyli Warszawski Indeks Giełdowy 20 największych spółek na giełdzie (ryzyko straty nieduże, bo firmy są dość stabilne, ale i możliwości zysku ograniczone, gdyż ten indeks generuje największą ilość graczy)
2. TECHWIG – czyli indeks branżowy firm z pogranicza nowych technologii oraz IT (ta branża to bez wątpienia przyszłość i z czasem będzie bardzo intratną

inwestycją, jednak obecnie wciąż wysokie koszty działalności spółek z tej branży powodują, że ryzyko jest stosunkowo wysokie)

3. mWIG40 – czyli indeks średnich spółek notowanych na giełdzie (to indeks dość loteryjny i nierówny, zdarzają się bowiem spółki nieznane, ale działające prężnie i szybko zdobywające rynek, na których możemy nieźle zarobić. Niestety sporo tu również spółek, których szanse rozwojowe są nie do określenia, co może spowodować, że może bardzo dużo stracić, inwestując w taka niepewna spółkę)
4. sWIG80 – czyli indeks mniejszych spółek nie notowanych ani na WIG 20 ani na mWIG 40 (ten indeks to dla wielu graczy wielka niewiadoma, gdyż spółki notowane w tym indeksie potrafią w krótkim czasie generować wysokie wzrosty, by po chwili szybko tracić na wartości. Często do głosu dochodzą tutaj spekulanci, którzy świadomie przeceniają lub zaniżają ceny akcji np. przez różnego rodzaju plotki, które następnie są ucinane, tak by móc w krótkim czasie szybko zarobić)

Istnieją również inne indeksy np. Wolumen kontraktów lub Wolumen opcji, lecz przeznaczone są one zdecydowanie dla bardziej doświadczonych i uzbrojonych w kapitał finansowy inwestorów.

Na czym polegają i kiedy występują trendy giełdowe hossy, bessy i korekta?

Na giełdzie tak jak w życiu nic nie trwa wiecznie. Szczególnie odczuwają to ci inwestorzy, których doświadczenie gry na giełdzie jest niewielkie. Poznanie i umiejętność przewidywania zmieniających się trendów giełdowych jest więc niezbędnym warunkiem aby móc zacząć zarabiać. Na giełdzie możliwe są 3 trendy:

1. HOSSA – czyli ogólny wzrost cen akcji na giełdzie, umożliwiający stosunkowo łatwe zarabianie. Należy jednak pamiętać, że długotrwała hossy choć jest zjawiskiem pozytywnym, niesie jednak ze sobą spore ryzyko nasycenia rynku, czego efektem jest spadek cen akcji. Jest to o tyle istotne, że doniesienia o długotrwałej hossie przyciągają kolejne rzesze inwestorów, którzy chcą w krótkim czasie dużo zarobić i wówczas o nasycenie rynku nie jest trudno.
2. BESSA - to z kolei ogólny spadek cen akcji na giełdzie, co powoduje, że zarabianie jest dużo trudniejsze i wymaga sporo umiejętności. Paradoksalnie jednak w czasie bessy można sporo zarobić m.in. dzięki dokonaniu tzw. krótkiej sprzedaży, polegającej na szybkiej pożyczce akcji od innego inwestora, sprzedania jej a następnie odczekania aż kurs spadnie i ponownego jej odkupienia.
3. KOREKTA – to stan przejścia z hossy do bessy lub odwrotnie. W praktyce korekta nie trwa zbyt długo ale jak pokazuje praktyka giełdowa korekta zazwyczaj prowadzi do niechęci inwestorów do nabywania akcji i jednostek

uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Jednak i wówczas możliwy jest zysk, wymaga jednak żelaznych nerwów i odporności psychicznej. W przypadku kiedy ceny akcji spadają inwestorzy starają się szybko pozbyć, co dodatkowo nakręca spadek cen akcji. Zarobić mogą Ci którzy cierpliwie wyczekają do najwyższych spadków cen i wówczas, praktycznie za bezcen wykupią akcje lub obligacje, których ceny w niedalekiej w przyszłości z bardzo dużym prawdopodobieństwem znowu wzrosną

Jaki występują rynki i segmenty na GPW?

Na GPW funkcjonują 2 systemy rynkowe: rynek podstawowy i rynek równoległy. Od 30 sierpnia 2007 r. GPW prowadzi również w ramach alternatywnego systemu obrotu platformę NewConnect.

RYNEK PODSTAWOWY

Zgodnie z Regulaminem Giełdy na rynku podstawowym notowane są akcje spełniające m.in. następujące kryteria:

- sporządzenie i zatwierdzenie odpowiedniego dokumentu informacyjnego przez właściwy organ nadzoru, chyba że sporządzenie i zatwierdzenie dokumentu informacyjnego nie jest wymagane;
- w stosunku do emitenta nie toczy się postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne;
- zbywalność akcji nie jest ograniczona,;
- wszystkie wyemitowane akcje danego rodzaju zostały objęte wnioskiem o dopuszczenie do obrotu giełdowego;
- wartość akcji objętych wnioskiem, lub wartość kapitałów własnych emitenta wynosi równowartość w złotych co najmniej 1 000 000 EURO;
- akcje objęte wnioskiem znajdujące się w posiadaniu akcjonariuszy, z których każdy posiada nie więcej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, stanowią co najmniej 25% wszystkich akcji spółki, lub w posiadaniu akcjonariuszy, z których każdy posiada nie więcej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, znajduje się co najmniej 500 000 akcji spółki o łącznej wartości wynoszącej równowartość w złotych co najmniej 17 000 000 EURO;
- emitent publikował sprawozdania finansowe wraz z opinią podmiotu uprawnionego do ich badania przez co najmniej trzy kolejne lata obrotowe poprzedzające złożenie wniosku o dopuszczenie lub spółka podała do publicznej wiadomości, w sposób określony w odrębnych przepisach, informacje umożliwiające inwestorom ocenę jej sytuacji finansowej i gospodarczej oraz ryzyka związanego z nabywaniem akcji objętych wnioskiem, w przypadku gdy za dopuszczeniem do obrotu na rynku oficjalnych notowań przemawia uzasadniony interes spółki lub inwestorów.

RYNEK RÓWNOLEGLY

Wymogi dopuszczenia do rynku równoległego są mniej restrykcyjne niż w przypadku rynku podstawowego. Dlatego ten rynek jest przeznaczony dla mniejszych spółek, które nie są w stanie od razu spełnić ostrych kryteriów

dopuszczających do rynku podstawowego, a chcą pozyskać środki rozwojowe z rynku kapitałowego

Warunki dopuszczenia akcji do obrotu giełdowego na rynku równoległym:

- sporządzenie i zatwierdzenie odpowiedniego dokumentu informacyjnego przez właściwy organ nadzoru, chyba że sporządzenie i zatwierdzenie dokumentu informacyjnego nie jest wymagane;
- w stosunku do emitenta nie toczy się postępowanie upadłościowe lub likwidacyjne;
- zbywalność akcji nie jest ograniczona.

SEGMENTY RYNKU

W ramach tego podziału wyróżniamy:

- Segment 5 PLUS - zawiera papiery wartościowe spółek, których kapitalizacja nie przekracza 50 mln euro;
- Segment 50 PLUS - zawiera papiery wartościowe spółek o kapitalizacji od 50 do 250 mln euro;
- Segment 250 PLUS - zawiera papiery wartościowe spółek o kapitalizacji powyżej 250 mln euro.

NEW CONNECT

NewConnect to rynek zorganizowany, prowadzony przez GPW poza rynkiem regulowanym. Skupia przede wszystkim dynamiczne firmy innowacyjnych technologii (ale nie jest to warunkiem koniecznym - mogą być notowane również firmy z innych sektorów), które chciałyby wykorzystać możliwości dopływu kapitału, jakie daje giełda, jednak nie są w stanie spełnić wszystkich wymogów dopuszczenia na rynek równoległy (a tym bardziej na rynek podstawowy). NewConnect w założeniach jest platformą, z której notowane spółki docelowo zasilą regulowany rynek giełdowy.

Spółki notowane na NewConnect mają liczne ułatwienia w zakresie informowania inwestorów o swojej działalności. Do najważniejszych należą³:

- brak przymusu składania raportów kwartalnych;
- możliwość złożenia raportu półrocznego bez audytu, z uwzględnieniem jedynie wybranych informacji;
- swoboda wyboru standardów rachunkowości (spośród standardów uznawanych w skali międzynarodowej bądź standardów właściwych dla siedziby spółki).

Mimo pewnych zwolnień informacyjnych spółki notowane na platformie NewConnect nadal muszą przedstawiać raporty bieżące (w węższym zakresie niż spółki z rynku regulowanego), raporty roczne poddane ocenie audytorów oraz przestrzegać podstawowych zasad ładu korporacyjnego.

Powyższe cechy platformy NewConnect powodują, że inwestorzy mogą oczekiwać wyższego wzrostu notowań innowacyjnych spółek, jednak będzie się to wiązać z wyższym ryzykiem inwestycyjnym niż w przypadku rynku regulowanego.

PREZENTACJA FILMU PT. „CO TY WIESZ O ZARABIANIU”

Nauczyciel przed prezentacją filmu prosi o ewentualne przygotowane pytania na temat podstawowych terminów i pojęć giełdowych. Po wspólnej dyskusji i udzieleniu odpowiedzi na ewentualne pytania nauczyciel prezentuje film, którego bohaterowie, uczniowie szkoły średniej, rozpoczynają inwestowanie na giełdzie papierów wartościowych. Uczniowie w czasie oglądania filmu poznają inwestowanie od przysłowiowej kuchni (w tym m.in. że aby móc rozpocząć inwestowanie na giełdzie trzeba spełnić trzy warunki:

- należy mieć skończone 18 lat
- następnie należy otworzyć rachunek inwestycyjny w biurze maklerskim
- trzeba również posiadać minimalny kapitał pieniężny na start)

JAK GRAĆ ABY WYGRYWAĆ

Po prezentacji filmu nauczyciel zadaje pytanie o czym należy pamiętać, aby na giełdzie nie stracić a przy odrobinie szczęścia również zarobić. Po wysłuchaniu opinii uczniów nauczyciel w formie podsumowania przedstawia najważniejsze zasady o których należy pamiętać, w czasie inwestowania na giełdzie.

Na ten temat powstała już niejedna publikacja naukowa, jednak tak naprawdę nie można na to pytanie odpowiedzieć z 100% precyzją!!! Istnieje jednak kilka prostych zasad, o których warto pamiętać rozpoczynając inwestowanie na giełdzie. Oto one:

1. Należy ustalić poziom ryzyka, jaki jesteśmy w stanie zaakceptować (inaczej podejmiemy do 1000 zł, które odłożyliśmy z naszej ciężko wypracowanej pensji a inaczej, gdy taką kwotę dostaniemy od babci na święta) i niestety trzeba sobie uświadomić, że im wyższe ryzyko tym wyższy ewentualny zysk ale i możliwość znacznie wyższej i bardziej bolesnej straty.
2. Nie należy wkładać „wszystkich jajek do jednego koszyka”. Ta zasada to zasada dywersyfikacji czyli rozproszenia ryzyka (aby zmniejszyć ryzyko straty warto kupić papiery kilku spółek, w dodatku z różnych branż. Nawet jak stracimy na jednej to prawdopodobnie zyskamy na drugiej, a to pozwoli nam zdobyć cenne doświadczenie i wycucie giełdy). Zasada ta jednak choć zapewnia nam większe bezpieczeństwo inwestowania to zazwyczaj przynosi mniejsze zyski.

3. Wybieraj branże, o których coś wiesz i które po prostu Cię interesują (kupowanie papierów spółek z branż, których specyfiki nie znamy, może tylko chwilowo przynieść wygraną. W praktyce najlepiej zarabia się na tym co się po prostu dobrze rozumie)
4. Pamiętaj o złotej zasadzie, która brzmi: „Na giełdzie drzewa nie rosną do nieba” (na giełdzie najczęściej zarabiają cierpliwi analitycy a tracą pazerni hazardziści. Ceny akcji nie będą szły w górę w nieskończoność i lepiej zarobić mniej niż stracić wszystko). Warto również pamiętać, że paradoksalnie na bessie i korekcie też można zarobić, dzięki zakupie akcji po zaniżonej cenie. Jest to jednak inwestycja długoterminowa i wymaga dużej cierpliwości a czasem wręcz stalowych nerwów.
5. Opracuj swoją strategię wyboru spółek. Szczególnie warto pamiętać o przynajmniej 2 podstawowych rodzajach analizy: analizie technicznej i analizie fundamentalnej. Analiza techniczna opiera się na założeniu, że o ocenie danego instrumentu finansowego decyduje przede wszystkim kształtowanie się podaży i popytu na ten instrument (czyli jeżeli rośnie popyt na usługi lub produkty danej firmy, to warto kupować jej akcję). Z kolei analiza fundamentalna opiera się na analizie podstawowych informacji w gospodarce krajowej jak i międzynarodowej (mówiąc inaczej analizuje się trendy gospodarcze i poczynanie konkurencji)
6. Obserwuj co się dzieje zarówno w spółce (m.in. przez lekturę prospektu emisyjnego, czytanie rekomendacji z biur maklerskich, czytanie dzienników i czasopism gospodarczych oraz oglądanie programów poświęconych tematyce giełdowej), jak i w branży, w której spółka działa oraz całej gospodarce (również międzynarodowej)

ZADANIE GRUPOWE – WYBÓR SPÓŁKI I ANALIZA NA PODSTAWIE WYKRESU

Każda grupa przez ostatnie 15 minut lekcji wybiera spółkę notowaną na WIG20 i śledzi jej historię na giełdzie papierów wartościowych. Uczniowie analizują jak kształtowały się ceny akcji danej spółki w ostatnim czasie, jak i wcześniej. Na podstawie zdobytych informacji ze spółki publikowanych m.in. w formie raportów bieżących oraz na podstawie obserwacji bieżących trendów giełdowych każda grupa próbuje przewidzieć, jak w przyszłości mogą się kształtować ceny akcji.

Na kolejnej lekcji już w następnym tygodniu uczniowie zaprezentują swoje przewidywania i wspólnie z nauczycielem skonfrontują je z realnymi wynikami wybranych spółek i spróbują wspólnie zastanowić się co spowodowało ewentualne rozbieżności.

III. FAZA PODSUMOWUJĄCA

PODSUMOWANIE I PRACA DOMOWA DO WYBORU NA DWA TEMATY.

Na zakończeniu dwugodzinnego cyklu lekcyjnego nauczyciel krótko podsumuje obie lekcje, zadając uczniom proste pytania z przerobionej

tematyki oraz zachęca do wirtualnego inwestowania m.in. przez udział w projektach:

1. Szkolna Internetowa Gra Giełdowa
2. Z klasy do kasy
3. Biznes Junior

Następnie nauczyciel zadaje dwa tematy pracy domowej (do wyboru):

1. Jaka jest różnica między inwestowaniem na giełdzie a grą w kasynie czy inną wybraną formą hazardu?
2. Czym są instrumenty pochodne i w jaki sposób można na nich zarabiać wykorzystując pojęcie dźwigni finansowej?

Autor: Piotr Kur